1 Wstęp:

1.1 Cechy X:

- mierzalne (ilościowe) właściwości można zmierzyć i wyrazić za pomocą odpowiednich jednostek
- porządkowe (podtyp ilościowych) badają natężenie badanej właściwości przedstawionej w sposób opisowy np. oceny
- niemierzalne (jakościowe) zwykle określane słownie nie mają jednoznacznych wartości liczbowych np. (płeć firma)

1.2 Kwantyle Q:

Dzieli zbiorowość na części od względem ilości cech.

- Q_1 dzieli na dwie części w taki sposób że 25% ma wartości niższe a 75% wyższe.
- $\bullet \;\; Q_2$ połowa cech ma wartości mniejsze a połowa większe mediana wartość środkowa.
- $\bullet~Q_3$ 75% mniejszych cech, 25% większych.

1.3 Średnia:

Przybliżenie wartości oczekiwanej. Suma kwadratów odległości od średniej jest minimalna.

$$\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{N} x_i$$

 $\boldsymbol{x}_i$ - wartość i

n - ilość wartości

1.4 Wariancja s^2 :

Średnia z wartości odchyleń od średniej arytmetycznej.

$$s^{2} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{N} (x_{i} - \bar{x})^{2}$$

 x_i - wartość i

n - ilość wartości

1.5 Odchylenie Standardowe σ :

Pierwiastek kwadratowy z wariancji - Stanowi miarę zróżnicowania, przeciętne zróżnicowanie wartości cechy od średniej arytmetycznej.

$$s = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^{N} (x_i - \bar{x})^2}$$

 $\boldsymbol{x}_i$ - wartość i

 $\boldsymbol{n}$ - ilość wartości

Około $\frac{2}{3}$ wszystkich jednostek cechy znajduje się w przedziale: $(\bar{x}-s,\bar{x}+s)$ Około 99% wszystkich wartości znajduje się w przedziale: $(\bar{x}-3s,\bar{x}+3s)$

1.6 Rozstęp:

różnica między wartością maksymalną a minimalną cechy. rozstęp między-kwantylowy (IQR). Q_3-Q_1

2 Szeregi:

2.1 Szereg Szczegółowy:

uporządkowany ciąg wartości cechy statystycznej

2.2 Szereg Rozdzielczy:

uzyskuje się dzieląc dane statystyczne na pewne kategorie i podając liczebność danych w każdej kategorii - reprezentowane za pomocą histogramu. często zakłada się że $k=\sqrt{n}$

k - liczba przedziałów,

 $\boldsymbol{n}$ - liczebność

2.2.1 Wariancja:

$$s^{2} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{N} (\bar{x}_{i} - \bar{x})^{2} n_{i}$$

 $\bar{x_i}$ -średnia wartości w przedziale i n_i - ilość wartości w przedziale i

3 Prawdopodobieństwo:

$$P(B) = \sum_{i} P(A_i)P(B|A_i)$$

 $P(B|A_i)$ - prawdopodobieństwo B pod warunkiem A_i - $P(A_i)$ - prawdopodobieństwo A_i - rozdzielne warunkiP(B)- prawdopodobieństwo B

Warunek unormowania prawdopodobieństw:

$$\sum_{k=0} P_k = 1$$

3.1 Wzór Bayesa:

$$P(A|B) = \frac{P(A)P(B|A)}{P(B)}$$

P(A|B) - prawdopodobieństwo A pod warunkiem B

P(B|A)- prawdopodobieństwo B pod warunkiem A

P(A) - prawdopodobieństwo A

P(B) - prawdopodobieństwo B

4 Zmienna Dyskretna:

Takie zmienne, które przyjmują skończony przeliczalny zbiór możliwych wartości. Właściwości: suma prawdopodobieństw wszystkich zmiennych $\sum_{i=1} p_i = 1$.

4.1 Dystrybuanta:

Funkcja przyporządkowująca skumulowaną wartość prawdopodobieństwa mniejszego od danego $\boldsymbol{x}$

$$F(x) = P(X \le x) = \sum_{x_i: x_i \le x} p(x_i)$$

4.2 Wartość Oczekiwana:

Najbardziej prawdopodobna wartość, przyjmowana przez X

$$E(X) = \sum_{i=1}^{n} x_i p_i$$

 p_i - prawdopodobieństwo i wartość

 $\boldsymbol{x}_i$ - wartość i

n - ilość wartości

Własność wartości oczekiwanej:

$$E(aX + b) = aE(X) + b$$

$$E(X - E(X)) = 0$$

$$E(X+Y) = E(X) + E(Y)$$

$$E(XY) = E(X)E(Y)$$

4.3 Wariancja:

wartość przeciętna kwadratu odchylenia zmiennej losowej od jej wartości oczekiwanej.

$$V(X) = \sum_{i=1}^{N} (x_i - E(X))^2 p_i = E(X^2) - [E(X)]^2$$

E(X) - wartość spodziewana

 p_i - prawdopodobieństwo i wartość

 x_i - wartość i

 $\boldsymbol{n}$ - ilość wartości

Własności wariancji:

$$V(aX + b) = a^2V(X)$$

$$V(X+Y) = V(X) + V(Y)$$

$$V(X - Y) = V(X) + V(Y)$$

4.4 Rozkład dwumianowy:

Prawdopodobieństwo k sukcesów przy N próbach.

$$\begin{split} P(X=k) &= \binom{N}{k} p^k (1-p)^{N-k} \\ V(X) &= Np(1-p) \\ E(X) &= Np \\ F(X) &= P(X \leq x) = \sum_{k \leq x} \binom{N}{k} p^k (1-p)^{N-k} \end{split}$$

 ${\cal N}$ - ilość prób

k - ilość sukcesów

 $\boldsymbol{p}$ - prawdopodobieństwo sukcesu

4.5 Rozkład Poissona:

Prawdopodobieństwo k sukcesów przy dużej ilości prób.

$$P(X = k) = \frac{\lambda^k e^{-\lambda}}{k!}$$

k - ilość sukcesów

 λ - wartość spodziewana

$$\lambda = E(x) = Np$$

5 Zmienna Ciągła:

Przyjmuje wartości rzeczywiste z określonego przedziału. Pole pod wykresem gęstości prawdopodobieństwa $=1\,$

$$\int_{-\infty}^{\infty} P(x)dx = 1$$

5.1 Dystrybuanta:

Prawdopodobieństwo przyjęcia wartości mniejszej od x jest pole od $-\infty$ do niej.

$$F(x_k) = \int_{-\infty}^{x_k} P(x) dx$$

$$P(x) \qquad \qquad \text{- prawdopodobienstwo wartości } x$$

$$P(a < x \ge b) = F(b) - F(a) \qquad \text{- prawdopodobienstwo wartości } x$$

5.2 Wartość Oczekiwana μ :

$$E(x) = \int_{-\infty}^{\infty} x P(x) dx$$

P(x) - prawdopodobieństwo przyjęcia wartościx

5.3 Wariancja:

$$V(X) = \int_{-\infty}^{\infty} \left[X - E(X) \right]^2 P(x) dx$$

5.4 Rozkład Normalny:

$$N(\mu, \sigma) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma} e^{-\frac{1}{2}} \left(\frac{x - \mu}{\sigma}\right)^2$$

$$N(\mu,\sigma) \qquad \qquad - \text{ rozkład normalny} \\ N(0,1) \qquad - \text{ standardowy rozkład normalny} \\ \mu \qquad \qquad - \text{ wartość oczekiwana} \\ \sigma \qquad \qquad - \text{ odcylenie standardowe} \\ P(a < x \ge b) = F(b) - F(a) \qquad - \text{ prawdopodobienstwo wartości } x \\ P(\mu - \sigma < x \ge \mu + \sigma) \approx 68\% \qquad - \text{ prawdopodobienstwo wartości } x \\ P(\mu - 2\sigma < x \ge \mu + 2\sigma) \approx 95\% \qquad - \text{ prawdopodobienstwo wartości } x \\ P(\mu - 3\sigma < x \ge \mu + 3\sigma) \approx 99\% \qquad - \text{ prawdopodobienstwo wartości } x$$

5.4.1 Standaryzacja Rozkładu normalnego

$$X=N(\mu,\sigma)\text{-}$$
 Dane o podanym rozkładznie normalnym

$$Z=N(0,1)\mbox{-}$$
 dane o normalnym rozkładzie standardowym

$$Z = \frac{X - \mu}{\sigma} = N(0, 1)$$